

Klovne medisiner mot

AU, SÅ MORSOMT! Et skikkelig sleggeslag fra Dr. Nini mot Dr. Fischietto gjør godt for Benjamin Skrbos (10) gipsede ben.

MYK MORO Doktorklovnene henter frem mykere moro for de minste. Elena Feddersen (11/2)

De små pasientene ved barneavdelingen på sykehuset er satt på intensiv klovnekur. Og under gipsen gror Benjamins brukkede ben så det knaker...

Tekst: Wenche Marie Jacobsen
Foto: Erik Hagen

MJAU MOT ASTMA Dr. Collina nærmer seg Amalie Marie Eriksen (3) ved hjelp av pus. Mamma Monica Eriksen fryder seg sammen med datteren.

Benjamin er ti år og sitter med gips etter at benet ble brukket på to steder. Han trenger en litt heftigere kur, tror de italienske doktorklovnene Dr. Fischietto og Dr. Nini. En diger slegge fiskes opp av doktorvesken.

Lommepromp. Dr. Nini mener at et velrettet slag på kollega Dr. Fischiettos hode vil friske opp Benjamin – og gan-

ske riktig. En trillende latter renner ut av pasienten og inn under den tyngende gipsen. En skumgummislegge kan gjøre underverker.

Også Benjamins mamma Begzada får en hestekur mot lange, triste dager på sykehuset. En gigantisk, rosa dame-truse fiskes opp av Dr. Ninis lomme og mamma får valget mellom denne og en nytvunnet, gul ballonghund.

Skrattende peker mamma på hunden, gang på gang. Men til slutt er det ingen vei utenom. Mamma må posere med gigantisk, rosa dametruse på hodet – mens sønnen Benjamin får lyseblå, diger guttetruse som hodemedisin.

– Veldig kult! ler Benjamin etter at klovnedoktorene har signert foten hans med et lite, rødt hjerte og trukket seg tilbake. Kanskje blir det litt ny dose italiensk klovne medisiner i morgen.

Doktorklovneteamet fra Romas største sykehus passer på å tilpasse medisinen etter pasienten. En 10 år gammel tøffing fra Sarpsborg taler litt. Mens Amalie Marie Eriksen (3) fra Kråkerøy får en litt mildere dose:

Klovnedoktor Collina henter opp pus fra vesken sin og tilnærmer seg sakte astmapasienten. Snart får håndduken både klatre og klore seg oppover Amalies arm.

Senere kommer tullebukkene fra Benjamins rom. Plutselig lyder morsom prompelyd fra Dr. Ninis lomme – og hun ser irettesettende på Amalies mor og sier: Mamma, da!

Mor og datter ler så det gjaller mellom sykehusveggene.

Det er nemlig ikke bare barna som trenger litt oppmuntring. Også foreldrenes glede er viktig for barnas tilfriskning.

Fast ansatte. Doktorklovneteamet er fast ansatt ved Romas sykehuset. Før de nærmer seg en pasient, får de informasjon fra sykepleier og lege om helse-tilstanden. Dermed kan de forme klovne medisinen etter barnets tilstand og behov.

Under tredagers-besøket ved Sykehuset Østfold vandrer de rundt i korridorer og pasientrom for å vise hvordan

benbrudd

«Barna blir rett og slett friskere tidligere!» **Dr. Collina, sykehusklovn**

glemmer pusteproblemene sine når raringene Dr. Nini og Dr. Fischietto er i sving.

Liggetiden kortes ned

En italiensk studie viser at barna lå kortere tid på sykehus etter at de hadde fått «klovne medisiner».

Sykehusklovn Roberto Flangini, som er psykologutdannet, forteller at det forskes på bruk av latter og klovnerier i behandlingen av pasienter.

– Et studie i Italia viser at tiden for barnets innleggelse ved sykehuset går ned når de får «behandling» av klovner. Barna blir rett og slett friskere tidligere! smiler Flangini bak klovnenesen.

Studien viste at de små pasientenes kroppstemperatur ble senket med en grad når de fikk le av og med klovnene.

– Dette er et tegn på at de er på bedringens vei.

Flangini forteller videre at amerikanske forskere har kommet frem til at latter øker nivået på betaendorfiner i kroppen.

– Dette er et hormon som reduserer smerte og infeksjoner.

Doktorklovneteamet forteller at de har følgende to målsetninger: Behage barn og pårørende, samt å korte ned tiden for barnets innleggelse.

I Italia er det den enkelte kommune som betaler for stillingen som sykehusklovn.

Sykehusklovnen Tutto i Fredrikstad, kan gå på pasientbesøk en gang i uken takket være pengegaver som er gitt til barneavdelingen.

Overlege Helge Stene-Johansen ved barneavdelingen i Fredrikstad er svært tilfreds med de italienske klovnenes innsats for et mer lystbetont sykehusopphold. Men han tror ikke de klarer å korte ned liggetiden ved avdelingen hans.

– Vi har allerede den laveste liggetiden i landet, smiler han.

KLOVNETEORI Paolo Martini (stående til venstre) og Roberto Flangini (sittende ved PC med rød nese) underviser Sykehuset Østfold i doktorklovnteori.

de «kurerer» med latter.

Doktorklovn er en egen utdannelse i Italia og samtlige 19 fylker i Italia har fast ansatte klovner.

– De som blir sluppet løs på syke barn må igjennom obligatoriske studier i psykologi, hygiene, kommunikasjons-teknikker, kjennskap til barndommens patologi samt sykehusets regler, prosedyrer og taushetsplikt.

– I tillegg kommer selvsagt det kunstneriske som teatral improvisasjon, gjøgling og tryllekunst, opplyser dok-

torklovn Collina, som egentlig heter Roberto Flangini. Han er utdannet psykolog og sitter med skinnende rød nese foran powerpointen og gir de norske, hvite frakker et lite innblikk i klovne medisins teori.

En filmsnutt viser hvordan de jobber under behandlingen. Når et lite barn skal bli stukket i armen for blodprøve, er doktorklovnene rundt barnet og avleder oppmerksomheten fra det som skal skje. Blodprøven tas uten at barnet merker det. Ingen tårer er felt.

Sykehusets ansatte får høre at doktorklovnen alltid må passe på å sitte på kne, eller sitte under barnets nivå, – av respekt for pasienten. Ekte, rød klovne-nese kan virke litt skremmende for de aller minste, derfor bør man nøye seg med en liten rød flekk på nesetippen.

Også lekene skal være små og milde når klovnen møter de aller minste.

Krigsklovner. – Vi opptreer gjerne i par, en mann og en kvinne. Noen ganger møter vi muslimske pasienter hvor mødrene helst vil forholde seg til kvinner.

– Men det kan også være lettere for en pappa som er lei seg for barnet sitt å gråte foran en mannlig klovn enn foran en kvinne, sier Dr. Nini, eller Rusella Bergo som hun egentlig heter.

Språket er intet problem for en klovn. Og kontakten mellom de italienske klovnene og de unge, norske pasientene er til stede med en gang.

– Latter er et universelt språk. Det kjenner ingen grenser. Vi har også arbeidet på feltsykehus i Afghanistan og Kambodsja. Møtet med et barn i Kam-

bodsja er ikke annerledes enn møtet i Norge – bortsett fra barnets status, sier Dr. Nini.

Folk i gata-arrangørene er sammen med Torvbyen primus motor bak besøket på Sykehuset Østfold. Torvbyen har tidligere engasjert seg for at deres egen klovn Tutto kan muntre opp små pasienter en dag i uken.

– Vi håper å få til et tre års prosjekt med doktorklovner i hele Østfold. Planen er å opprette en klovneambulans som kan rykke ut ved behov. Dette kan vi kanskje få til blant annet ved hjelp av EU-midler, tror Folk i gata-initiativtager Paolo Martini.

Ute på korridoren sitter en alvorlig Elena Feddersen (1 1/2) i stor, bumsete bleie. Det er varmt og det er vanskelig å puste.

Dr. Nini iler til med en liten boks fra vesken sin. Snart danser store, dissende såpebobler gjennom luften. Ele-nas armer går begeistret i været sammen med munnvikene. Å være på sykehus med pusteproblemer er ikke så ille, likevel.